

Adalah The Legal Center for Arab Minority Rights in Israel
عدالة المركز القانوني لحقوق الأقليات العربية في إسرائيل
עדאלה המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל

29 בספטמבר 2005

לכבוד	לכבוד
מר מני מזוז	עו"ד הרצל שבירו
היועץ המשפטי לממשלה	מנהל המחלקה לחקירת שוטרים
רחוב סלאח אל-דין 29	ת.ד. 45208
ירושלים	ירושלים 91450
ובפקס: 02-6274481	ובפקס: 02-5412469

שלום רב,

הנדון: ההודעה בתקשורת של מנהל מח"ש אודות חקירות אירועי אוקטובר 2000

בעקבות הופעת מנהל מח"ש מר הרצל שבירו בתקשורת מאתמול בערב, והודעתו בעניין חקירות אירועי אוקטובר 2000, לרבות מקרי ההרג שבוצעו על ידי שוטרים באותם ימים, הרינו לפנות אליכם בשם משפחות הרוגי אוקטובר 2000 כדלקמן:

1. ביום 28.9.2005 בערב, שודר בערוץ 2 חלק מראיון של מנהל מח"ש עם העיתונאית שלי יחימוביץ ובמסגרתו הוא הודיע, בין השאר, כי "הואיל ונציגי המשפחות כבר הודיעו שאולי לא יגישו ערר, על דעת היועץ המשפטי, על דעת פרקליט המדינה ועל דעתך, החלטנו לבדוק את המסקנות שלנו כאילו הוגש ערר", עוד הוא הוסיף כי "מי שיבדוק את זה זה המשנה לפרקליט המדינה יחד עם מחלקת העררים".

2. צר לנו כי שוב נתפסה מח"ש, יחד עם הממונים עליה בפרקליטות המדינה, לרבות היועץ המשפטי לממשלה, לטעות משפטית, הפוגעת באופן בוטה וממשי בזכויות בסיסיות העומדות למשפחות הרוגי אוקטובר 2000.

3. לא ברור לנו כיצד מנהל מח"ש, פרקליט מפרקליטות המדינה, מכריז על העדרו של ערר, עוד בטרם עברו שלושים הימים המוקצבים בחוק להגשתו, כאשר מח"ש התבקשה כבר על ידנו, עוד ביום 25.9.2005, לספק לנו את חומר החקירה בעניין נסיבות הריגתם של 13 אזרחים ערבים על ידי שוטרים בתחילת אוקטובר 2000.

4. חמור מכך, כיצד אמור להתקיים "ערר", מבלי שיתאפשר לנציגי המשפחות לעיין בחומר החקירה, על מנת לגבש עמדה משפטית שתאגדר את החלטות מח"ש בפורום המתאים לכך על פי הדין. פורום זה אינו יכול להיות עוד במסגרת פרקליטות המדינה כפי שיפורט להלן.
5. אין זה סביר כלל להשתכנע כי מתקיימת בחינה רצינית לממצאי ומסקנות דו"ח מח"ש בעניין ההרג והפציעות שבוצעו על ידי המשטרה באוקטובר 2000, כאשר לפני מספר ימים הוכרזה תמיכה מלאה בדו"ח מח"ש הן על ידי היועץ המשפטי לממשלה והן על ידי פרקליט המדינה, במסיבת עיתונאים ששודרה לכלל הציבור באמצעות כל תחנות הרדיו, הטלוויזיה, ואתרי האינטרנט בישראל ביום 21.9.2005. אכן, בגין התנהלות שלא כדין זו של היועץ המשפטי לממשלה הוגשה נגדו תלונה למבקר המדינה ביום 25.9.2005.
6. אין כל סיבה להשתכנע כי תתקיים בדיקה ממשית ורצינית באמצעות "הערר", לא רק מפאת התמיכה הגורפת בדו"ח מח"ש על ידי פרקליט המדינה והיועץ המשפטי לממשלה לפני מספר ימים, אלא גם משום שסיבת הבדיקה אינה גילויה של ראייה חדשה, או קיומה של נסיבה כלשהי הרלבנטית לנסיבות ההרג על ידי המשטרה בתחילת אוקטובר 2000.
7. לא זאת אף זאת, בדיקת "הערר" המדומיין שהוכרז עליו תקשורתית על ידי מנהל מח"ש הינו בסמכות פרקליט המדינה מכוח סעיף 64(א)(2) לחוק סדר הדין הפלילי, תשמ"ב – 1982. פרקליט המדינה הוא ערן שנדר, שהיה מנהל מח"ש בתקופת אוקטובר 2000. באותה עת, כמו במהלך דיוני ועדת אור ולאחר פרסום הדו"ח מטעמה, מחדלי מח"ש היו בוטים ומצמררים. כל בדיקה משפטית לדו"ח מח"ש חייבת להתייחס למחדלים אלה, שאם לא כן לא בדיקה ממשית ורצינית היא. אין ספק, אם כן, כי מתקיים יותר מחשש ממשי לניגוד אינטרסים בכל האמור לבדיקת "הערר" שהוכרז עליו חד צדדית בתקשורת על ידי מנהל מח"ש. למותר לציין כי ניגוד אינטרסים זה אינו נעלם אם "הערר" ייבדק על ידי מי שכפוף לפרקליט המדינה.
8. בשל הנסיבות המתוארות לעיל, לא ניתן וגם לא ראוי לתקוף מבחינה משפטית את דו"ח מח"ש בפני מי שנמצא בניגוד אינטרסים עם תקיפה כזאת (פרקליט המדינה) או בפני מי שהביע תמיכה מלאה, עוד בטרם שמע טענה עובדתית או משפטית אחת נגד הדו"ח (היועץ המשפטי לממשלה). לכן, מן הראוי היה כי הן פרקליט המדינה והן היועץ המשפטי לממשלה יכריזו כי הדרך המשפטית להגיש ערר על דו"ח מח"ש אינה קיימת עוד במסגרת פרקליטות המדינה. ממילא נובע מכך כי הצעד הנבחר על ידכם, הכרזת הגשת "ערר" מדומיין, תפגע עוד יותר במהימנות הגוף האחראי על אכיפת החוק, ובמערכת המשפטית בכלל.

9. למשפחות הרוגי אוקטובר 2000 עומדות זכויות חוקתיות בסיסיות. אחת הזכויות האלה היא הזכות להליך הוגן. הצורה והאמצעי הנבחר על ידכם מפר בבוטות את הזכות הזאת, ומכרסם עוד יותר בשארית אמון הציבור, ובייחוד הציבור הערבי, בגורמי אכיפת החוק בישראל, ובראשם היועץ המשפטי לממשלה.

10. על יסוד כל האמור לעיל, נבקשכם :

א. להעמיד לרשותנו לאלתר את חומר החקירה של מח"ש בעניין הריגת 13 אזרחים ערבים על ידי המשטרה בתחילת אוקטובר 2000, כפי שהתבקשתם עוד ביום 25.9.2005.

ב. לא לפגוע בזכויות הבסיסיות העומדות למשפחות הרוגי אוקטובר 2000 על ידי בדיקת "ערר" מדומיין, תוך קיומו של ניגוד אינטרסים ממשי ובולט, ולאחר הבעת דעה בעניין באופן פומבי במסיבת עיתונאים ששודרה בכל רחבי הארץ.

11. במידה ולא ניענה בחיוב לדרישותינו שבסעיף 10 תוך שבעה ימים, נפנה לבג"ץ על מנת למנוע פגיעה נוספת בזכויות החוקתיות והבסיסיות העומדות למשפחות הרוגי אוקטובר 2000.

נודה לתגובתכם בהקדם.

בכבוד רב,

חסן ג'בארין, עו"ד

מרואן דלאל, עו"ד